

БРОЈАЛИЦЕ – ГОВОРНЕ ИГРЕ

Да би се правилно поделиле главне улоге за неку игру која следи, деца су најпре користила *бројеве* из бројног низа од 1 до 10. Касније, када су открили лепоту риме у кратким стиховима, деца су почела да користе *речи* уместо бројева, али су задржала име – б р о ј а л и ц е. Свака реч имала је скоро исту дужину трајања као и изговор једног једноцифреног броја. Дуже речи делила су на слоге и сваки слог је такође у изговору имао исту дужину трајања као и изговор једног једноцифреног броја. Тако се остварило ритмизирано изговарање стихова бројалица, које деца толико воле.

Нико не зна колико су поједине бројалице старе и одакле им је порекло, јер су се уз друге врсте игара преносиле по подручјима читавог Балкана па и шире.

За неке од сачуваних бројалица знамо да потичу из времена наших прадедова, а многе су сачуване у збиркама познатих етнолога и сакупљача дечјих игара, почев од Вука Караџића, па до Тихомира Ђорђевића и Јована Миодраговића. Ми који радимо са децом у предшколским установама и школама знамо, да деца и данас стварају бројалице, посебно у неким крајевима наше земље где још није замрла жива дечја игра.

У не тако давна времена (19. век), текстове лаких и по садржају пригодних бројалица, користиле су мајке деце у њиховој првој години живота, да их уче говору и да их забаве. Оне су певушиле стихове из бројалица, покретале ручице своје деце које су држале у крилу и тако заједно са њима пљескале њиховим ручицама у ритму изговараних стихова. Због дечјег пљескања ручицама оне се називају и *пџаишалице* или *цуйкалице*, ако су уз изговор стихова децу цупкале у крилу. Све је ово имало вишеструку корист за најмлађу децу. Ево пригодних стихова за најмлађе:

*Мац мацане, коїрцане,
Ти си мени сир ѿојео!
Нисам ѿи ѿа ни видео!
А ѿако ѿа не желео,
У ѿолицы, у зделицы,
Сир ли беше, хлеб ли беше,
Моје зубу меко беше.*

У другој половини 20. века, деца предшколског и нижег основношколског узраста користила су текстове старих бројалица и стварала нове за тзв. *иїре ѿаїшмалице*. Уз њих су девојчице (ређе дечаци) подељене у парове певале стихове бројалица и међусобно плескале рукама једни друге. Игре су имале различиту кореографију, која је зависила од креативности сваког пара играча. Ево неких од њих:

*Ен, ген, дину, саваракаїшину,
Сава рака, ѿиика, ѿаака,
Елем, белем, буф,
Триф, ѿраф, ѿруф!*

*Плива ѿаїка ѿреко Саве,
Носи ѿисмо на врх ѿлаве,
У ѿом ѿисму ѿи-ше,
Не волим ѿе ви-ше!*

БРОЈАЛИЦЕ ИЗ СТАРИХ ЗБИРКИ

БРОЈАЊЕ У ИГРИ НА РАЗНЕ НАЧИНЕ ОД ЈЕДАН ДО ДЕСЕТ

Колико је старих скоро заборављених бројалица, у којима се крију раскошни садржаји маштовитог ређања речи. Те речи су као ниска бисера, јер природно произилазе једна за другом, а често једна из друге. Већина речи се римује, има потребну мелодичност, па према томе даје добар ритам који покреће децу да их изговарају.

Неке речи у бројалици немају реалан смисао (ако се из бројалице издвоје), али зато скоро свака у свом саставу садржи део имена за онај број који представља. Тако на пример у бројалицама са десет речи за десет бројева, у свакој се може препознати назив броја из бројног низа од 1 до 10.

Ево таквог бројања какво је забележено у 19. веку у Босни и Херцеговини.

- Једногало, двогало, трогало, чевргало, пегало, шегало, сеиман, осман, девелага, дешман.
- Један, дедан, дивин, дишин, пенга, ленга, смоква, локва, карапуша, десет.
- Један, дедан, делиг, дошиг, шинги, пингви, смоква, локва, карашица, десет.
- Ан, зван, дран, цеки, боки, бана, бићи, копи, ради, рак.
- Једољуга, двољуга, трољуга, чеврљуга, пелјуга, шељуга, седман, осман, дегман, диплић.
- Енци, менци, на каменци, троја, врата, зачепета, ери, бери, музикери, штриц.
- Једноле, дволе, троле, чеволе, пале, шале, шачин, даћин, довран, дода (или днадрц).
- Једноголо, двоголо, троголо, чеврголо, пегма, шегма, сегма, огма, дивирога, дисиро.
- Једнолија, дволија, тролија, чеврлија, пелија, шелија, сегма, огма, дегма, ајд на зеца.

- Јединоле, додиноле, додислава, ћермиде, кокчан, кокчице, лопов, лопатице, тут келе, ту десет.
- Енгете, пенгете, цукете-ме, абер, швабер, до мене, опс, попс, поврмуц, бравус.
- Бумбар, делипар, сео цар, на кантар, жарипан, пеливан, мерили га, по вас дан, паде па се скљуси, и рече му – ту си!
- Лелеци, дуговеци, лелек паде, на карабе, карабе су, поломише, Турци главе, погубише, и лелеци, одлетеше.
- Купише се дечази, на циганску равницу, цигла, мигла, жаба ногу, дигла, те те није, стигла.
- Отуд иде, ждребац, па нам носи, загребац, на загрепцу, полебац, отуд иде, жеж, па ти виче беж!
- Едем Бадем, белнбарише, мајстори кућу, начинише, окма, докма, тиква, диква, златна јабука.
- Једна нана, друга нана, сависија, превисија, сави кост, те поднос, Турчин, Бурч: Кафурин, детичак, јабучак.

Ове игре-бројалице сакупио је у народу и записао др Тихомир Р. Ђорђевић са сарадницима у књизи *Српске народне игре*, Београд, 1907 (Државна штампарија Краљевине Србије). Игре потичу из 19. века, а има и старијих.

ШАЉИВЕ ПЕСМЕ-БРОЈАЛИЦЕ ЗА МАЛУ ДЕЦУ

*Пуж, њуж! Пусџи роје ван,
Да њи кућу не њродам,
Сџаром геду за духан.
Пусџи њужу ројове,
Да хваџамо волове,
Да оремо долове.*

*А, бе це, ге,
Мачка њреде,
Миш у руйи,
Зубе њуџи!*

*Суџра нам је недеља,
Женићемо медведа,
Медведова сина,
Да њијемо вина,*

*Медведова њеџка,
Пијемо до њеџка!
Ено зоре иза њоре,
Ено дана иза њрана,
Еџо мрака из буџака!*

*Падај, њадај снеже,
Нек се њора слеже,
Нек зечеви беже,
Јер се ражањ реже!*

*Носим коку на њазар,
Па је дајем за динар.
Не моџох је њродаџи,
Па је њочех њлодаџи!*

*Паџка вели: ња!
Гуска вели: њу!*

*Хајд'мо зеленом лују!
Одоше нам јоведа,
Преко брда јолема.
За њим муха и обад,
И девојка Љељена,
Носи кићу невена...
Салих кола од олова,
Па ујрејох сјо волова,*

*Ћа јалеша, ћа ремеша!
Сјаде вола рикњавина,
Сјаде кола шкрићавина!
Падај, јадај кишице,
Да нам буде шенице,
Да се деца хране,
Па да Боја хвале!*

Ове „песме-бројалице“, како их назива Јован Миодраговић, садрже у речима гласове, који су добра вежба за говор најмлађих, у фази првог говора. Деца их не морају изговарати – довољно је да их слушају од одраслих. То што тада деца не разумеју значење појединих речи, није проблем. Довољно је да их пажљиво слушају и на тај начин полако „лагерују“ како гласове тако и поједине речи у своје памћење (на пример песма – *Салих кола од олова...* где има непознатих речи, али има гласова који се римују у фину мелодију.

ШАЉИВЕ ПЕСМЕ-БРОЈАЛИЦЕ

Бројалице у стиху Јован Миодраговић (*Народна његајоџија у Срба*) назива „мале песме и бројанице за малу децу“. Већина има шаљив садржај, близак деци.

*Зечић лећи кроз јору
И јовори сам себи.
Мили Боже, шјо то бији може,
Шјо ме људи јерају,
Шјо ми мира недају,
Кад им нишја нисам крив?
Травица ми храница,
Водица ми јојица,
А лешчица кућица.*

*Један, два, јри, четри, јей,
И мој граји – то су шесј.
Ја ја јослах у Осек,
Да донесе бео цветј,*

И за ѿрошић оѿрова,
Да оѿрујем злоѿвора.

Сѿојане бане,
Вика ѿе мајка, да кашу кушаи!
Камо је каша? – Изедоше свайѿови.
Како су свайѿови? – Оѿидоше ѿуѿѿем.
Како је ѿуѿѿ? – Обрасла ѿа ѿрава.
Камо је ѿрава? – Појасе је крава.
Камо је крава? – Поједе је вук.
Камо је вук? – Сакри се у луѿ.
Камо је луѿ? – Исече ѿа секира.
Камо је секира? – Раскова је ковач.
Камо је ковач? – Сакри се у мех.
Камо је мех? – Изедѿ ѿа мољац.
Камо је мољац? – Изедѿ ѿа ѿеѿѿо.
Камо је ѿеѿѿо? – Изедѿ ѿа хриѿ.
Камо је хриѿ? – Оѿидѿ код цара ѿа рече ѿрѿѿ.
(Ова игра је из Куманова)

Кад се жени куѿус-момче младо,
Он узима сланину-девојку.
Донесоше ѿроју-бајалицу,
Проја баје, куѿуса несѿѿаје,
Проја баје, сланина се каје.

Снела кока јаје,
Славици ѿа даје,
Славица ѿа неће,
У вайѿру ѿа ѿреће.

Дај ѿчелице меда,
Да ѿѿи Боѿ зла не да,
Неѿо добро свако,
Мед скуѿила лако,
Деци ѿа давала,
Деца ѿа лизала,
Лижуѿћи скакала!

БРОЈАНИЦЕ ПО СЛЕДУ ДОГАЂАЈА
ЈА ПОСЕЈАХ ПЕЛИН ТРАВУ

Ја њосејах њелин њраву,
не хње њелин брду расњи.

Ја доведох шуњу козу
да оњасе њелин њраву.
Не хње шуња њелин њасњи,
не хње њелин брду расњи.

Ја донесеох бојно коњље
да избодем мркоњ вука.
Не хње коњље вука боњи,
не хње вуче шуњу клањи,
не хње шуња њелин њасњи,
не хње њелин брду расњи.

Ја наложих живу вањру
да изњори бојно коњље.
Не хње вањра коњље њорей,
не хње коњље вука боњи,
не хње вуче шуњу клањи,
не хње шуња њелин њасњи,
не хње њелин брду расњи.

Ја наврнух муњну воду
да исњули живу вањру.
Не хње вода вањру њулињи,
не хње вањра коњље њорей,
...

Ја доведох вранањ коња
да њоњије муњну воду.
Не хње вранањ воду њињи,

...

Ја донесох бојно седло
Да убије вранањ коња.
Не хње седло вранањ бињи,

...

Ја доведох малоњ миња
Да њосњруже бојно седло.
Не хње мињ седло сњруњањи,

...

Ја доведох малу мању
Да изеде малоњ миња.
Не хње мања миња јесњи,

...

Ја оњидох у лужину
Да одсечем оњружину
Да оњуњињи мању њо лубини.

Поче мања миња јесњи,
њоче мињ седло сњруњањи,
њоче седло вранањ бињи,
њоче вранањ воду њињи,
њоче вода вањру њулињи,
њоче вањра коњље њорей,
њоче коњље вука боњи,
њоче вук шуњу клањи,
њоче шуња њелин њасњи,
њоче њелин брду расњи
и израсње њелин њрава.

Ова стара „бројаница“ (из збирке игара Јована Миодраговића *Народна њедањија у Срба*, стр. 278) са дугим садржајем која има логички след догађања даје много више од обичне вежбе меморисања.

Деца је лако „нижу“ по редоследу догађања унапред и уназад. Она има уједначену дужину стихова, са римом коју жива реч чини пријатном за слушање. Игру је Јован Миодраговић наменио „вежбању у говору и памћењу“.

Слична овој је ова народна песмица коју као бројалицу користе старија деца.

ПОШЛА КОКА НА ПАЗАР

*Пошла кока на пазар,
исцрљала ножицу.*

Она оде једном њрму:

– Тари, њрме, ову ноју!

– Нећу!

*Причекај се, јадни њрме,
ја ћу на тебе козу звати,
нека тебе коза брсти.*

Па доведе једну козу:

– Брсти, козо, овај њрм!

– Нећу!

*Причекај се, јадна козо,
ја ћу на тебе вука звати,
нека тебе коза брсти.*

Па доведе једној вука:

– Једи, вуче, ову козу!

– Нећу!

*Причекај се, јадни вуче,
ја ћу на тебе село звати,
нека тебе село њуче.*

Па доведе једно село:

– Туци, село, овој вука!

– Нећу!

*Причекај се, јадно село,
ја ћу на тебе вајру звати,
нека тебе вајра стали.*

Па доведе једну вајру:

– Пали, вајро, ово село!

– Хоћу!

*Стаде вајра њалии село,
стаде село вука њући,
стаде вук козу јести,
стаде коза њрм брстии,
стаде њрм ноју брсаи,
оде кока на пазар.*

БРОЈАЛИЦЕ И ПРЕДШКОЛСКО ДЕТЕ

Према садржају који имају бројалице, можемо их поделити у две групе, и то:

1. Садржајно структуриране бројалице са јасно израженим значењем. Оне нуде деци реалну слику о стварима и појавама из стварног – свакодневног живота.
2. Бројалице са логички неструктурираним садржајем, које не нуде јасну и препознатљиву слику о свету који окружује дете. Интересантне су, јер код деце изазивају више врста асоцијација и у том правцу покрећу њихову даљу активност.

Бројалице које најчешће бирају деца

Према изјавама васпитача вртића, који раде децом узраста од 3 до 7 година, набројаћемо оне које бирају сви узрасти:

- *Еци, њеци, њеци...*
- *А, бе, це, ге...*
- *Плива њајка њреко Саве...*
- *Три се њејла њобише...*
- *Једна врана њакала...*
- *Ењ, гењ, дину...*
- *Код будице, данџудице...* (старији узрасти)
- *Родно је небо звездама...* (старији узрасти)
- *Једна је њлава, два су ока њлава...* (Драган Лукић)
- *Ењ, гењ, доре...* (више девојчице)
- *Пуца шериф из њишџоља...* (више дечаки)

Наведене бројалице су већином кратке, јер нису саме себи циљ, тј. оне најчешће служе као нека врста предигре којом група деце међусобно дели улоге за неку другу игру. Необично је то да су се ту нашле и бројалице чији садржај нема одређено значење, али су речи у њима звучне и добро се римују.

Бројалице са јасно исказаним садржајем

Бројалице у којима се јављају јасно исказани садржаји деца лако и брзо прихватају, играју се изговарајући њихове речи, јасно показују да им прија њихова рима и изговарају их по својој вољи и неколико пута. Уз изговарање оваквих бројалица јавља се спонтано ритмичко пљескање рукама, скакутање или њихање целим телом.

Није редак случај да деца овакве бројалице певуше користећи неку познату мелодију, или им спонтано дају неку сасвим нову мелодију.

Деца старијег узраста у вртићу овакве бројалице радо ликовно представљају, додајући у свом ликовном раду и неке детаље које у бројалици нису речима исказани.

На предлог одраслих садржаји неких бројалица су најпре приказивани кроз стварање појединачних сценских слика, или кроз читаву драмску игру где су подстицани да садржај обогате догађањима који нису исказани у бројалици. Зависно од узраста деце, неке су бројалице најпре ликовно представљене, а затим кроз драмску игру. Како је свако дете дало свој индивидуални ликовни приказ једне бројалице, онда свако од њих може да бира другове и другарице и дели им улоге са текстом који ће изговарати. И ето упућивања у индивидуално стваралаштво.

Бројалице из њраксе вртића

Васпитачице из вртића „Маја“ на Новом Београду, поред коришћења старих добро познатих бројалица, проналазиле су, записивале, па чак са децом и смишљале овакве мање познате бројалице. Овде смо изабрали оне чије су речи и стих мелодични и имају риму. Оне у свом садржају носе хумор јер описују хумористичке сцене које уносе добро расположење у све учеснике игре. У овим бројалицама нема апстрактних речи и појмова и садржај је близак деци.

*Црџам, црџам кошнице
Једна њчела, две њчелице!
Још две иду из кошнице!
Шџа њо значи, њроџумачи,
Где се крије мег?*

*На њебе је рег.
Ко би наранџу
Делиџи мноџо –
Она једна,
А нас мноџо?*

Делићемо овако:

- Ова кришка за јежића,
- Ова кришка за коњића,
- Ова кришка за њачиће,
- Ова кришка за мачиће,
- Ова кришка баш за швора,
- А за вука – само кора!
- Он је љушћин, ето зла!
- Беж'те децо, куд ко зна!

Рецкам, рецкам,
Рецкице,
Да нацртам лесвице,
Један зарез,
Један клин,
На врху је мандарин!
Ко њре њему, њему цвек,
Један, два, три

Четири, пет!

Испред прага,
Изненада,
Један ловац љућ
Пресече им љућ.

Пушка – друм
Мачке – друм!

А из цака

Викну бака:

Енци, менци, мур,
Изгоре вам шур!

Голуб с крова ључе,

Голубицу ључе:

„Што не слушаш сирино,

Како ључем фино!“

У раду са децом мешовите узрасне групе (4, 5 и 6 година) васпитач Бранка Плечић је често користила бројалицу песника Моше Одаловића *Код будице данљудице*. У раду на тему ове бројалице она је пошла од драмске игре, а онда је дала да је деца ликовно представе, зато што је та бројалица блиска деци њене групе и по садржају и по мелодичности.

*Код будице данљудице,
Синиле јошће нераднице,
Како која с неба љала,
За иру је само знала.*

*У крућ синила буба мала,
Данљудице љребројала,
Не знам љачно шћа јој би
Само рече – Жмуриш љи!*

(бројалица Моше Одаловића)

Невербално ѝриказивање садржаја бројалице

Садржај неких бројалица као што су – *Три се ѝейла ѝобише...* или – *Еци, ѝеци, ѝец...* погодан је да их деца представе пантомимом. Ако то ради једно дете, онда остала деца треба да препознају представљени лик из бројалице.

Деци ће можда бити интересантније да неку њима познату бројалицу пантомимом представе одрасли и да деца онда у томе траже и препознају који је лик из бројалице одрасли приказао.

Знамо да је деци позната игра – „Залеђене фигуре“ и зато смо им понудили да из бројалица као што су – *Трамвај јури улицом*, или – *Плива ѝаѝка ѝреко Саве*, или – *Пуца шериф из ѝишишоља*, изаберу неки лик и да га покретом тела „залеге у покрету“ који је у тексту те бројалице. Ако ово ради цела група деце у исто време (а не једно по једно дете), онда ће у овој игри учествовати и она деца која су несигурна у своје умеће. Овако ће се сви експонирати и сви ће бити задовољни.

Деца ѝредиколској узрасѝа смишљају бројалице...

... које се римују са бројевима из бројног низа од 1 до 10

1. *Један, два, ѝри, идемо на ѝољану сви.*

Тамара Радосављевић 6,5 година

2. *Осам, деветѝ, десетѝ, идемо сви на месец.*

Радосав Пановић 7 година

3. *Један, два, ѝри, идемо да оѝѝевамо нешиѝо сви.*

Александар Ђорђевић 7 година

4. *Десетѝ, деветѝ, идемо у креветѝ.*

Миша Данон 7 година

5. *Један, два, ѝри, леѝо молим ѝе укуцај нам кош сад ѝи!*

Неша Недељковић 7 година

6. *Један, два, ѝри, уѝали нам Леѝа (васпитачица) светѝло ѝи.*

Марко Пешић 6,5 година

Подстиѝцање деце на стиѝварање стиѝхова

Користећи називе доја у свом стиху, васпитач подстиче децу да тај стих допуне својим стихом. Ево како су настали њихови заједнички стихови:

- Зелено, зелена је њрава (васпитач)
Миша је њамејна њлава (дете Миша Даниловић)
- Плаво, њлаво је море (васпитач)
Миша њева до зоре (Данило)
- Бело, бео је снеј (васпитач)
Маша њрчи низ бреј (Марко)
- Црвено, црвена је јајода (васпитач)
Аца виче: Живела слобода!

Васијњачи и деца заједно њраде стишове

Поједини васпитачи, као што је Лепосава Живановић, мењају устаљени начин рада (одређен Програмом за сваки узраст деце) и освежавају га подстицајним садржајима рада, који је добар за развој креативности код деце.

- У свако њролеће (васпитач)
ласња нам долеће (дете Миша Данон)
- Трајња-рајња-рајња (васпитач)
зелена је салајња (дете Милош)
- Тралала, ла, ла, ла (васпитач)
сва су деца весела (Милош и Неша)
- Бубањ лујња бум, бум, бум (васпитач)
војник њази широк друм (више деце)
- Лишће шушићи шу, шу, шу (васпитач)
мала њишица сад је њу (више деце)
- Киша њада њак, њак, њак (васпитач)
цвеће расње чак, чак, чак (Миша Данон)
- Трава расње њоред њујња (васпитач)
њоред ње је баба њујња (Миша Данон)

Бројалице које су стиварала деца у вршићу

- Зец, мајмун, слон,
Исјада из њре – он!
(дечак, 6,5 год)

- Куца лаје ав, ав, ав,
Бежи дечко док си здрав!
(дечак, 6,5 год)
- А, бе, це, де, мачка преде,
Миш у руйи, зубе њуји!
(дечак, 6,5 год, научио од брата)
- Један, два, три,
Исиадаш из њре – њи!
(девојчица, 6 год)
- Деца вичу ху, ху, ху,
Пролеће је њу!
(девојчица, 6 год)
- Хокеј на леду,
*Баба јури деду,
Деда јури бабу,
Суџра ће на свадбу!*

Ове кратке бројалице са јасним садржајем стварала су деца старијег узраста у једном новобеоградском вртићу. Сви су у текстове унели мало хумора. Њихове бројалице се добро римују. Сваку од ових бројалица су и ликовно представили.

*Звуци из околине који се ритмички
њј. уједначеним ритмом њонављају и бројалице*

Честа је појава да деца изговарају бројалицу у ритму звукова из своје околине, ако ти звуци имају уједначен ритам јављања и исте звучне висине који се понавља и траје. Најбољи пример за то је једнолично клопарање незаборавних парних возова. Деца су њихово клопарање пратила изговарајући гласно, или оним немим „унутрашњим говором“ бројалицу или стихове неке песме у ритму звукова које су чули. И једни и други звуци – воза и бројалице, деловали су умирујуће. Ваљда су зато сви у возу спавали и усред дана.

Бројалица мотивише децје ликовно изражавање

Садржајно структуриране бројалице са јасно израженим значењем, које нуде реалну слику о стварима и појавама из стварног – реалног живота, мотивишу децу да стварају врло садржајне цртеже.

Када смо деци најстаријег предшколског узраста дали две познате бројалице она су од ликова из бројалица направила стрип причу од четири или пет слика. На њиховим илустрацијама су били сви главни актери из обе бројалице.

Ево прве бројалице:

*Једна врана њакала,
И њо њољу скакала,
У њом дође црни кос,
И од њризе врани нос!*

У илустровању друге бројалице – *Еци, њеци, њец...* нека деца су поред зеца и препелице нацртала и пса како јури зеца иако пса у бројалици нема.

Сама су тражила да илуструју шаљиву бројалицу – *Села баба у балон...*

*Села баба у балон,
Па њу њује у Лондон.
У Лондону ку њи ружу,
Па се врати своме мужу.
Муж јој ку њи грамофон,
Који свири дин, дан, дон!*

Бројалицу су ликовно представили у пет слика. На њима су се нашли – баба у балону, велика црвена ружа, бабин муж, један грамофон и загрљени баба и деда. Тако је од ове бројалице настала стрип прича.

Бројалица као целовиѡа и ѡра

Деца сама препознају и бирају добру бројалицу коју изговарају уживајући у изговору њених стихова. Тада бројалица није начин и средство да се њоме одређују улоге за неку другу игру, већ је сама по себи једна – једина и целовита игра.

Пред децом је велики избор бројалица, али она коју једно дете бира да се игра изговором њеног садржаја, најчешће има духовит тј. шаљив садржај, добро римоване стихове (или појединачне речи које се у низу ритмично изговарају), најбоља је говорна игра коју је само изабрало.

Тако изабране бројалице деца певуше или гласно певају, па када на пример једно дете почне гласно да пева први стих, сва остала деца око њега спонтано му се придружују и заједно је отпевају до краја. Такво певушење или ритмизирано изговарање бројалице, пре скоро три века Сава Текелија је називао *ритмично казивање*.

Навешћемо само неке карактеристике добре бројалице, које уједно указује и на задатке које се овом говорном игром остварују:

- Дobar садржај бројалице је духовит, разумљив, актуелан и описује дешавања која изазивају смех код деце.
- Ритмични стихови или појединачне речи које се набрајају у низу и ритмично изговарање, стварају осећај пријатности, како код оних који их изговарају тако и код оних који бројалицу слушају.
- Ритмизиран изговор бројалица покреће код деце потребу да праве покрете рукама, ногама и целим телом – па све то може да прерасте у неку врсту орске игре сличне колу.
- Добра бројалица, као и друге врсте игара, има моћ да зближава децу и да код њих ствара добро расположење тако потребно на свим узрастима.

Уз бројалицу нису неопходна средства за игру

Док изговара неку бројалицу дете не мора да користи неко помоћно средство, играчку или предмет из свакодневне употребе као што је то потребно у другим врстама игара. Кажемо да није потребно, а мислимо да није неопходно, али се може користити и њима игра обогатити. Тако на пример док изговарају бројалицу

*Три се њејла њобише,
На њојовом буњиштију,
Један вели: иш!*